

Klimapositivt hytteliv på Lygna

Webinar

Miljødirektoratet

21. april 2020

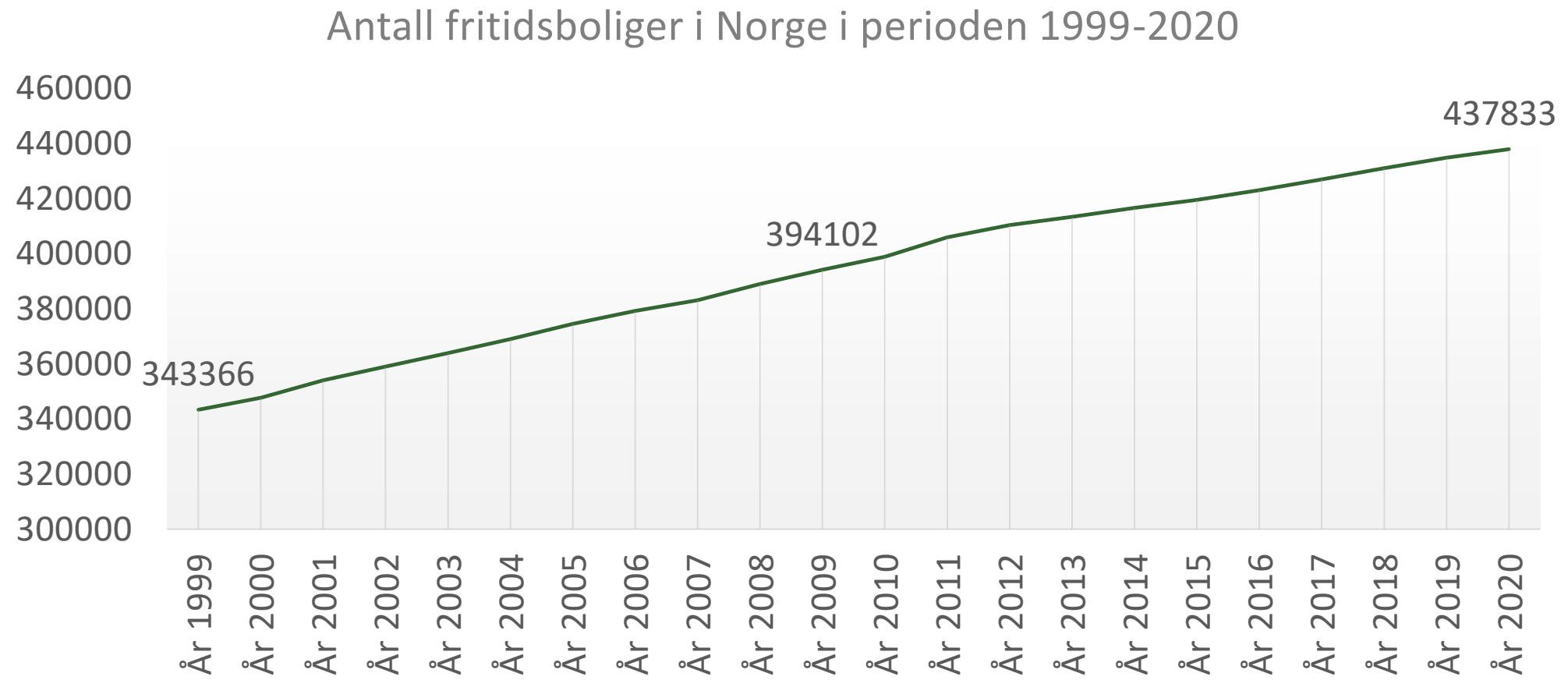
Kjell Ove Solbakken

911 56 504/kjell@ntu-as.no

Bakgrunn; Stor etterspørsel etter fritidsboliger.

Behov for et trendskifte mot en mer miljøvennlig fritidsbebyggelse.

Kilde: SSB.

Bearbeidet av Norsk Turistutvikling

Starten var allerede i 2003

Februar
2003

Stor interesse for mer miljøvennlig hyttebygging

estene Norges Bon-
g og Norsk Turistut-
og traff blink da de i
tar inviterte til
onal fagkonferanse
ner miljøvennlig
utbygging. 237 del-
e ville vite mer om
et.

ammer-samlinga ble for
ngs skyld også en konfe-
der vanlige grunneiere
godt opp i salen. Alle mil-
om påvirker hytteområnga
epresentert – utbyggere,
slevertandører, arkitekter,
lenter, myndigheter, for-
...
delagets nestleder Hans
Wettre åpnet konferansen
nnledningsvis å innrømme
t mest miljøvennlige ville
å ikke bygge hytter i det
att.

rommen om å bygge hytte-
er imidlertid sterk hos
e nordmenn, og det anslås
t vil bli bygget 50 000 nye
de neste seks-sju åra.
er en utfordring Bonde-
og andre som representer-
unneierne må ta på alvor,
det ligger et stort potensial
erdiskaping i hytteutbyg-
Å avise å bygge hytter
det ikke er miljøvennlig,

Miljøvennlig hyttebygging fenger: Kjell Solbakken i Norsk Turistutvikling foran over 230 deltakere under den nasjonale fagkonferansen på Lillehammer. Norges Bondelag var medarrangør av konferansen.

være aktive i utvikle hytter og
hytteområder, for at verdiskap-
ingen blir i bygda og sikrer seg
framtidige inntekter og syssel-
setting.

Men denne utviklinga må
etter Wettres syn gå i en mer
miljøvennlig retning enn tidlig-
ere. Det vil si at det i mindre
grad enn før må bygges ut
områder som legger beslag på

infrastruktur som
der kreves. Parallelt
tenker han seg at
det bygges ut min-
dre hyttefelter som
gir mindre natur-
inngrep og tar i
bruk miljøvennlige
løsninger for energi,
vannforsyning og
avfallshandtering.

Ikke for varme

- Vi tror også
ferd med å ønske
«ski in - ski out»
varmekabler i
tettbygde områ-
anlegget, slutt
Wettre. Dette i
undersøkelse se
på konferanse
underartikkel).

Over til utprøvin

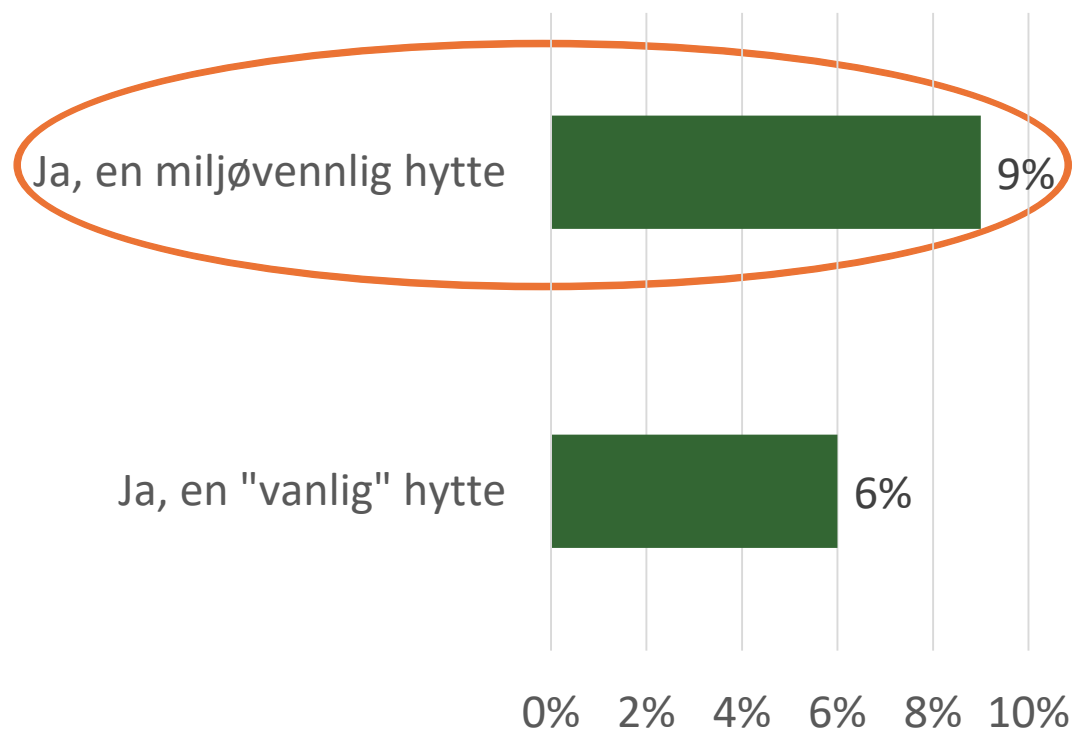
● Hyttekonfe-
hammer var e
Bondelags p
med konsule
Turistutvikling
lig hyttebygg
støttede prosj
å bygge hytter
vennlig måte
mulig å opp
ende hytter n
løsninger.

● Etter en
med blant
undersøkelse
av tilgjengelig
logi på den st
sen, går arbe
nytt stadium.
finne fram
rundt i landet
prøve ut ulike
er i praksis. I

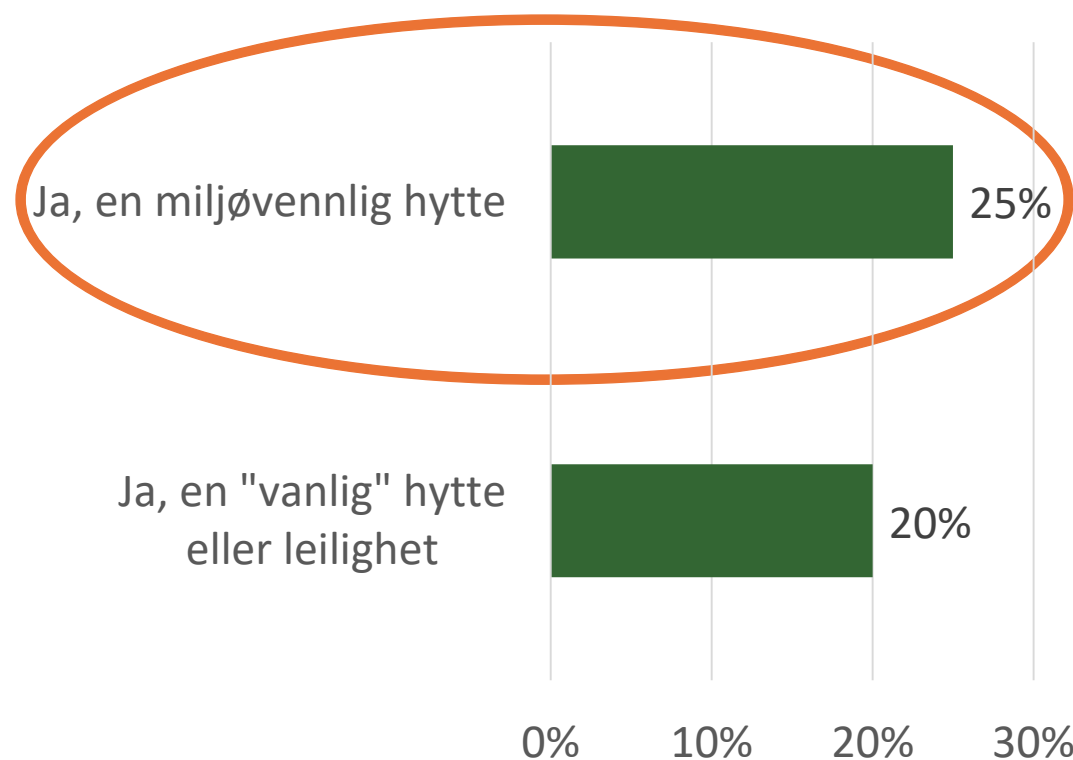

Undersøkelse blant befolkningen i Oslo/Akershus 2017

Lygna – et aktuelt sted å kjøpe hytte?

Lygna – et aktuelt sted å leie en hytte?

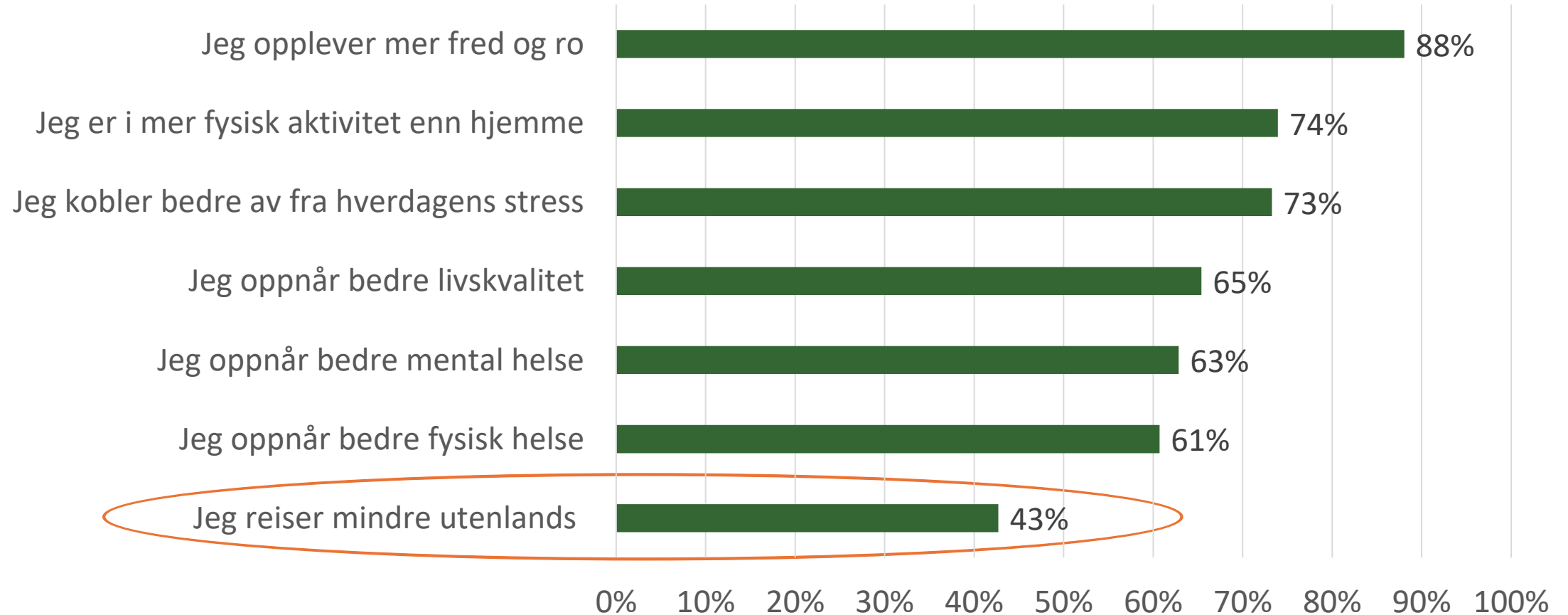

Undersøkelse blant befolkningen i Oslo/Akershus i 2017: Handlinger for å redusere miljø- og klimabelastningen

Tiltak	Andel
Dyrker grønnsaker, urter, bær osv. selv uten bruk av sprøytemidler og kunstgjødsel	16%
Handler og spiser økologiske og/eller lokalproduserte matvarer ofte	16%
Har bevisst redusert antall flyreiser	14%
Bruker grønn energi/strøm	13%
Spiser vegetarisk kost ofte	11%
Bruker alternative energikilder (utenom ved) i tillegg til eller i stedet for elektrisitet	9%
Har elbil	9%
Ferierer i Norge (uten bruk av flyreiser) av og til	8%

Effekter av fritidsboligbruken

Fra fritidsboligundersøkelse i Midt-Gudbrandsdal mars/april 2019

Større fokus på mer miljøvennlig hyttebygging i fremtiden

- Mindre enheter
- Høyere isoleringsgrad
- Miljøsertifiserte leverandører og materialer
- Bruk av lokale materialer
- Strøm kombinert med alternative energikilder
- Alternative avløps-/renseløsninger
- Universell utforming

Målsetting med prosjektet

”Klimapositivt hytteliv på Lygna”

- Redusere ressursforbruket og klimabelastningene i bygge- og driftsfasen.
- Oppnå økt verdiskaping i lokalsamfunnet.
- Økonomisk bærekraftig utbygging for grunneiere og utbyggere.
- Utvikle et nasjonalt modellområde hvor en deler kunnskap og erfaring.

Forankring/organisering

- Gran kommune er prosjekteier
- Samarbeider med grunneier Brandbu og Tingelstad Almenning
- Prosjektleder: Norsk Turistutvikling
- Øvrige samarbeidspartnere/i dialog med:
  - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
  - Skaara Arkitekter
  - Tinde Hytter
  - Ulike fag- og forskningsmiljøer innen energi mv.
  - Ulike aktuelle leverandører

Oppgaver

- Finne helhetlige løsninger som kan brukes for et prototyp-hyttetun.
- Vurdere planbestemmelser.
- Finne arkitektoniske, bygg- og teknologiske løsninger som er mest mulig miljø- og klimavennlige med god komfortnivå. Dette innbefatter bl.a.;
  - energi-, toalett- og avløpsløsninger,
  - arkitektoniske fellesskapsløsninger,
  - transportløsninger,
  - bruk av lokale og miljøvennlige byggematerialer samt lokale og regionale håndverkere, leverandører, produksjon osv.
  - minimalt terrenginngrep.

Miljøteknologi

For å oppnå målsettingen om verdens første klimapositive hyttefelt må anlegget ta i bruk den beste miljøteknologi tilgjengelig:

- Smarte styringssystemer
- Solfanger og/eller solceller på tak
- Batteri for energilading
- Minirenseanlegg
- Høyisolerende materialer
- Avløpsystem med varmegjenvinning
- Vedfyring med varmegjenvinning

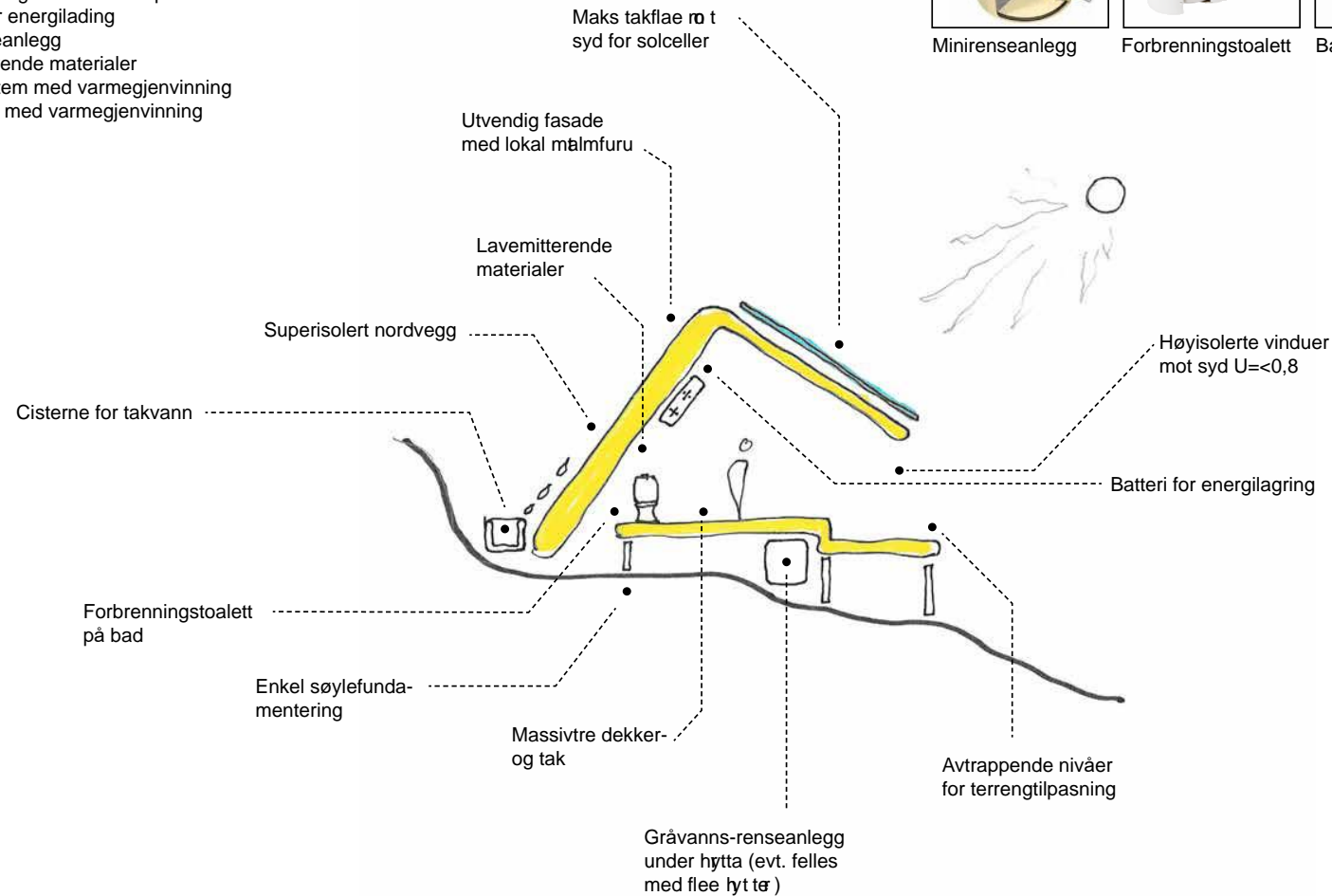
Minirenseanlegg

Forbrenningstoalett

Batteri for solenergi

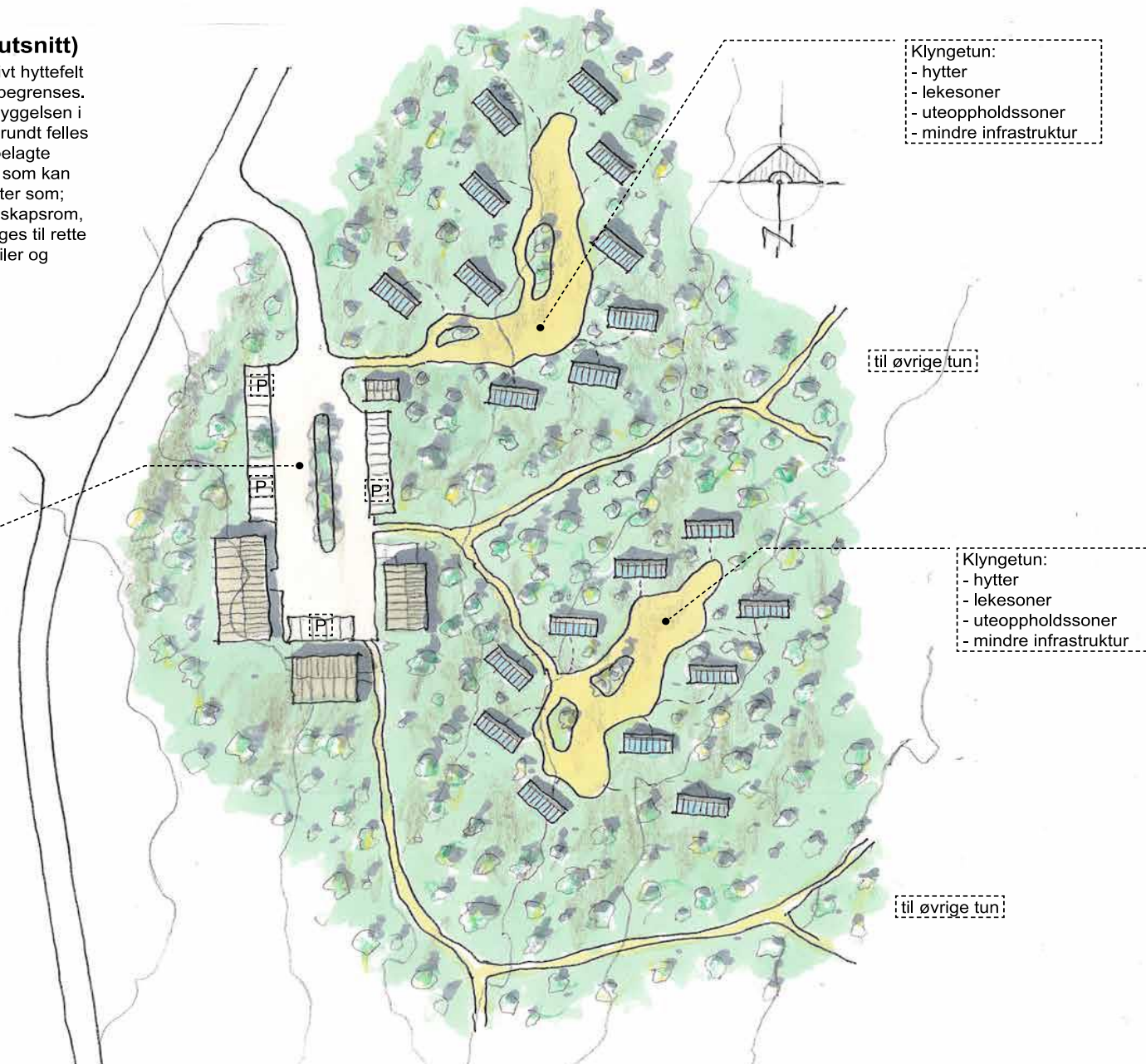
Illustrasjon:
Skaara Arkitekter

Klimakonsept - selvforsynte hytter

Bebyggelseseksempel (utsnitt)

For å kunne etablere et klimapositivt hyttefelt må fotavtrykk og planens omfang begrenses. Dette gjøres best ved å samle bebyggelsen i grupper, med små enheter samlet rundt felles tun. Tilkomst skjer via smale grusbelagte stier fra et større felles service tun som kan supplere hyttene med felles tjenester som; ski/smørebod, badstueanlegg, selskapsrom, gjesterom mm. I tillegg bør det legges til rette for felles oppdelt parkering for el-biler og sykler mm.

- Fellesfunksjoner:
- forsamlingslokale
  - gjesterom
  - badstue
  - smørebod
  - sykkelbod
  - lagerplass
  - ladestasjon bil
  - ladestasjon sykkel
  - matlevering
  - vedlevering
  - parkering

Illustrasjon:
Skaara Arkitekter

Noe av det som er gjort

- Avholdt workshop med 40 deltakere og innlegg fra ulike fag- og forskningsmiljøer
- Innhentet notat/råd fra ulike fagekspertiser
- Møter hvor fylkesmannen og fylkeskommunen har vært involvert
- Dialog med ulike mulige leverandører og samarbeidspartnere
- Vurdere omregulering av nytt tomteområde for bygging av klimavennlige fritidsboliger

Foreløpige erfaringer

Lærdom

- Prosesser tar tid
- Opprinnelige planer endres underveis i lys av ny kunnskap
- Prosjektet er godt mottatt av flere fag- og næringsaktører og offentlige myndigheter
- Grunneier, Brandbu og Tingelstad Almenning, er villig til å satse, og ønsker å bidra positivt i et miljø- og klimaperspektiv.
- Grunneiers engasjement samt politisk og administrativ forankring i kommunen er avgjørende for fremdriften og realiseringen av prosjektet.
- Klimapositivt er et krevende begrep å jobbe med og å formidle

Vegen videre?

- Endring av kommuneplanens arealdel. Konsulent engasjeres.
- Arbeidsseminar med aktuelle aktører.
- Pilothytta/prototypphytte vil fungere som en utstillingsenhet.
- Leverandørnettverk/fagnettverk for utbyggingen.

